

8
SINIF

YENİ NESİL SORULARLA

GÜÇLENDİRİREN

SORU BANKASI

PARAGRAF

Eren AKYÜZ

FEN LİSELERİ VE
NİTELİKLİ OKULLAR
SINAVINA HAZIRLIK

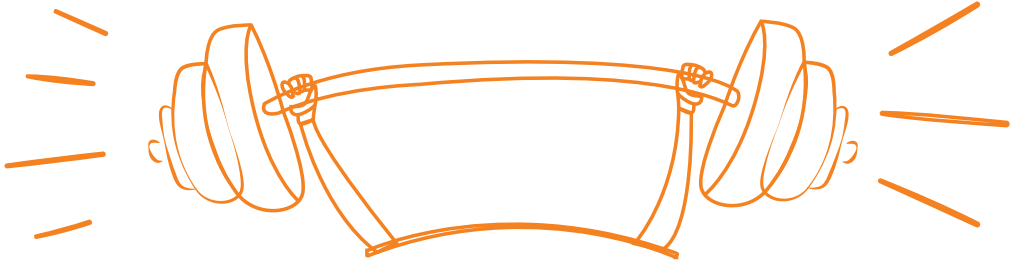
PISA, TIMSS VE
MANTIK MUHAKEME
TARZI SORULARLA
HAZIRLANMIŞTIR

- Beceri Temelli (Yeni Nesil) sorular
- Özgün ve %100 kazanımlara uygun testler
- Konuyu pekiştiren ve sınava hazırlayan sorular

"kitabın başkenti"

ANKARA
YAYINCILIK

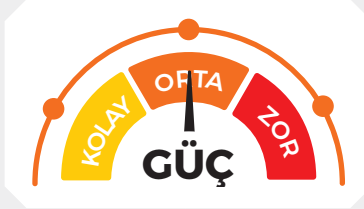
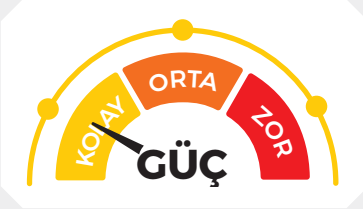

KİTABIMIZI TANIYALIM

2023 eğitim vizyonunda hedeflenen ölçme değerlendirme soru yaklaşımı, akıl yürütme, eleştirel düşünme, yorumlama, tahmin etme vb. zihinsel becerilerin sınanması öne çıkacaktır. Bilgiyi depolamak ve ezberlemek gibi işlemlere ihtiyacın kalmadığı bir yaklaşım sergilenecektir.

Bu bağlamda siz kıymetli öğrencilerimize bu zorlu süreçte en büyük yardımcınız olacak 8. Sınıf Güçlendiren Paragraf Soru Bankası kitabımızı hazırladık. Kitabımızda bursluluk ve LGS’de çıkabilecek tüm anlam konuları (Sözcükte Anlam, Cümlede Anlam, Parçada Anlam, Görsel Okuma, Sözel Mantık ve Muhakeme) ile ilgili sorulara yer verdik. Ayrıca tüm kazanımları size aşamalı bir şekilde sunduk.

Kitabımızdaki her testi; kolay, orta ve zor olma durumuna göre güç simgeleri ile gösterdik. Bu sayede kolaydan zora öğretim metodu ile konuları daha iyi öğretmeyi ve pekiştirmeyi amaçladık. Ayrıca “Ne yapmalıyım?”, “Birlikte Yapalım!”, “Sıra Sizde”, “Nelere Dikkat Etmeliyim?”, “Çözümlü Soru” ve “Konu Özeti” bölümleri ile işinizi daha da kolay hâle getirmeye çalıştık.

Bu yöntem ile hangi seviyede olduğunuzu göreceksiniz ve kendi gelişiminizi gözlemleyebileceksiniz. Bu durum moral ve motivasyonunuzu en üst seviyede tutmanıza yardımcı olacaktır.

Konunun kazanımlarını ve konu ile ilgili kavramları öğretmek amacıyla en temel seviyeden başlayarak hazırladığımız testler konuyu öğrenmenize yardımcı olacaktır. Bu testler ile konuyu öğrenecek ve beceri temelli testleri çözebilmek için gerekli konu bilgisini kazanmış olacaksınız.

Ne Yapmalıyım?

Bu bölümde konuya ve sorulara nasıl yaklaşmanız gerektiğinden bahsettik. Ayrıca sorunun çözümüne ilişkin bol bol önerilerde bulunduk.

Konu Özeti

Bu bölümde siz değerli öğrencilerimiz için hatırlatma amaçlı konunun özetini verdik. Buradaki öz bilgiyi okuyarak unuttuğunuz bazı hususları tekrar hatırlatmak istedik.

Sıra Sizde

Bu bölümde artık tamamen yalnızsınız. Verilen örnek metinleri ve cümleleri sizden istenildiği biçimde sadece sizler cevaplayacaksınız. Bu bölümde testlere geçmeden önce son bir uygulama imkânı yakalayacaksınız.

Nelere Dikkat Etmeliyim?

Biliyoruz ki her konunun, her soru tipinin dikkat edilmesi gereken bazı hususları vardır. Biz de bu bölümde, konunun en ince noktalarına varan hususları sizler için derledik. Buradaki notları ve hususları okuyarak sorunun içindeki ipuçlarını kolayca keşfedebileceksiniz.

Birlikte Yapıyoruz!

Biliyoruz ki bir konunun öğrenilmesi için iyice pekiştirilmesi gerekir. Biz de bu bölümde sizlere konunun daha iyi pekiştirilmesi için yol göstereceğiz ve bazı etkinlikleri birlikte tamamlayacağız. Böylelikle eksiklerinizi anında görme imkânı bulacaksınız.

Çözümlü Soru

Bu bölümde sizler için konuya uygun en önemli soruların çözümüne yer verdik. Buradaki soruları önce siz kendiniz çözüp ardından çözümünü okuyabilirsiniz. Böylece sorunun çözümüne ilişkin ipuçlarını daha kolay yakalayabilirsiniz.

DIJİTAL ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Sınav sürecinde yorum gücünü artırmak hız ve pratiklik kazanmak oldukça önemli, yandaki karekodu okutarak çözemediğiniz ve takıldığınız her sorunun çözümünü uzman hocalarımızdan dinleyebilirsiniz. Videoları hazırlarken **MEB** kazanımlarına bağlı kalarak en akılda kalacak şekilde detaylı

öğretim yöntemleri uygulanmıştır. **Android ve iOS** işletim sistemlerine tamamen uyumlu olarak hazırladığımız **vektörel videolar** boyut ve kullanım açısından size fayda sağlayacaktır.

Öğretmenler;

Geçmiş yıllarda öğretmenler öğrencilerine aktaracağı bilgiyi tek yönlü ve kendi materyallerinden oluşturduğu imkânlarla iletirken bugün **Mobil Kütüphane** sayesinde geleneksel eğitim-öğretim metotlarının dışına çıkmıştır.

SINIFTA VAKİT KAYBINI ENGELLİYORUZ!

Mobil Kütüphane uygulaması akıllı tahtaların yanı sıra, projeksiyon, bilgisayar, telefon ve tabletlerle de erişim kolaylığı sağlıyor. Zenginleştirilmiş dijital kitaplarımız ile siz değerli öğretmenlerimiz daha etkileşimli dersler işlerken, zamandan da tasarruf edeceksiniz.

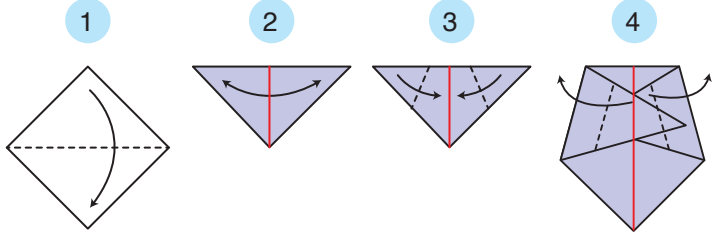
Öğrenciler;

Günümüzde öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmek eğitimin en önemli amaçlarından biri hâline geldi. Bu becerileri geliştirebilmek için de dijital teknolojileri etkin bir şekilde kullanmak gerekiyor. **Mobil Kütüphane** uygulamamız sayesinde;

- Kitap içerisinde bulunan karekod ile **Android ve iOS** işletim sistemlerinden mobil uygulamamıza kolaylıkla erişebilir,
- İstedığınız konu testlerine vakit kaybı yaşamadan rahatlıkla ulaşabilir,
- **Vektörel görüntü** kalitesinde soru çözebilirsiniz.

1. Aşağıda kâğıttan ayı suratı yapımının ilk dört aşamasının anlatımı görselleriyle birlikte verilmiştir.

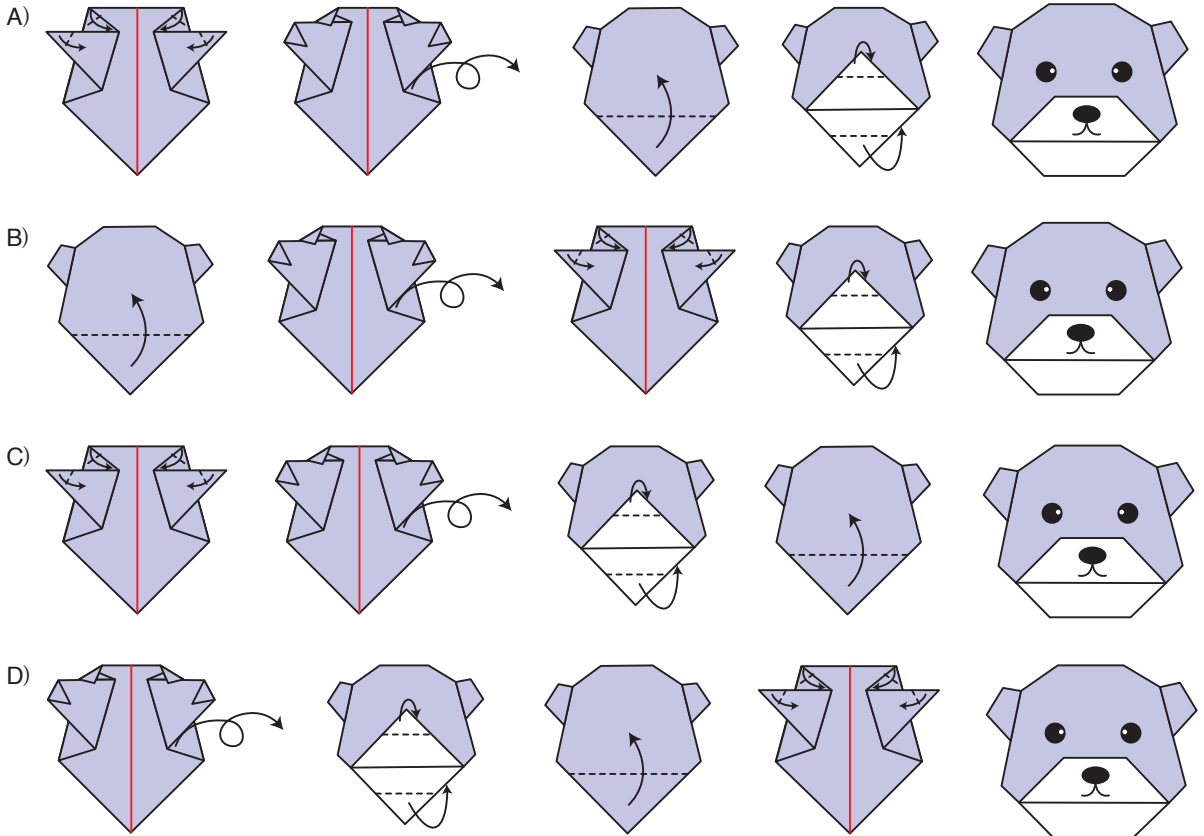
Önce kâğıdı yarıya katlayın, daha sonra iz elde edebilmek için tekrar yarıya katlayın. Kesik çizgilerden yaptığınız izle doğru katladıktan sonra kesik çizgileri dışa doğru katlayın.

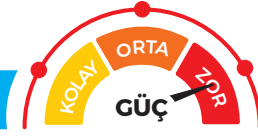

Kalan aşamalar şu şekildedir:

Sağ ve sol üst kenarlardaki kesik çizgileri içe doğru katlayın ve sonrasında ters çevirin. Alt taraftaki kesik çizgileri olduğu yerden katladıktan sonra bu sefer dışa doğru katlayın. Yüzü çizip bitirin.

Bu metindeki açıklamaları içeren görseller aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

2. 1. OYUNCU: Şimdi, anlayışlı, kavrayışlı bir arkadaşımızı izleyeceğiz.

KIZ: İsterim, isterim, isterim...

BABA: Ne istiyor bu?

ANNE: Lastik pabuç...

KIZ: Hayır, hayır, hayır...

BABA: Ya ne istiyorsun kızım?

KIZ: Konvers ayakkabı.

BABA: Buyur?

KIZ: Konvers, konvers, konvers...

BABA: Hani lastik pabuç istiyordu bu kız? Bu başka bir şey diyor.

KIZ: Babam daha konversin ne olduğunu bilmiyor!

Aşağıdaki yay ayraç içi ifadelerden hangisi bu metnin herhangi bir yerinde kullanılamaz?

- A) (Anlamadığı için şaşkınlıkla)
 B) (Mutluluk içinde havalara zıplayarak)
 C) (Bağırarak odaya girer.)
 D) (Anneye dönerek)

- 3.

Bir kelime oyununda kişilerden, içinde harfler olan kutuları yan yana getirerek anlamlı sözcükler oluşturmaları istenmektedir. Bir kelimedenden yola çıkılarak ikinci bir kelime oluşturulurken şu kurallara uyulacaktır:

- Kutuların yer değiştirmesi zorunludur.
- Kutulardaki harfler, kendi içinde yer değiştirebilir.

Örnek :

M	A

S	A	L

 →

S	A	L

M	A

Bu bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde sözcükler verilen kurallara uygun oluşturulmuştur?

- A)

S	E

L	A	M

 →

E	M

S	A	L
- B)

K	İ

T	A	P

 →

T	A

K	İ	P
- C)

D	E

N	İ	Z

 →

Z	İ	N

D	E
- D)

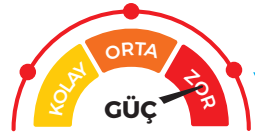
S	O

K	A	K

 →

K	A	S

K	O

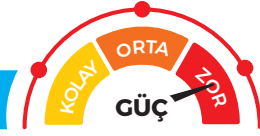
4. Kişilerin dış görünüşlerini ve karakterlerini tanıtan betimlemelere portre denir. Portre, fiziksel portre ve ruhsal portre olarak ikiye ayrılır. Fiziksel portre, kişilerin dış görünüşlerinin anlatıldığı betimlemedir. Bu betimlemede kişiyi, diğer kişilerden ayıran fiziksel özellikler belirtilir. Portresi çizilen kişi hakkında özel görüş ve izlenimler de verilebilir. Ruhsal portre ise kişilerin karakter özelliklerinin anlatıldığı betimlemedir.

Buna göre aşağıdaki metinlerin hangisinde fiziksel portreye yer verilmiştir?

- A) Grandet'nin davranışları açık ve yalındı. Söyleyecek az şeyi vardı. Genellikle düşüncelerini kısa cümlelerle açıklar, alçak sesle söylerdi. Savaş zamanından yani bir yerde halkın adamı olarak görülmeye başlandıktan beri uzunca bir konuşma yapmak ya da bir tartışmaya katılmak zorunda kaldı mı yorgun bir havayla kekeliyordu.
- B) Annemlerin gelmesine yarım saat kalmıştı. O odaya çıkıp önceden tuttuğum taşı bulmaya çalışmalıyım. İpek abla yemek yaparken şansımı bir kere daha denedim ama bu sefer daha dikkatliydim. Sonunda annemlerin odasının kapısına ulaştım. İçeri girip dokunarak etrafı aradım ama hiçbir şey bulamadım.
- C) Salim Bey kısaca boylu, tıknaz, dört köşe biriydi. Bacakları kalın, dizleri ağaç gövdeleri gibi güçlü, omuzlarıysa genişti. Yuvarlak, güneş yanığı, çiçek bozuğu bir yüzü vardı. Çenesi düz, dudakları kıvrıntısız, dişleri de beyazdı. Gözlerinin durgun, ölü gibi bakışı kabaca kertenkele bakışı denilen türdendi.
- D) Emir Bey'e baktı, yüzü gergin ama solukları düzgündü. İki yıl önceki yangının son yuttuğu evi hatırladı. Aram Usta'nın oturduğu evi... Az yukarıda, üç yol ağzındaydı. Şimdi arta kalan yığıntıda kuzukulağı, hindiba yetişiyor. Evin tahta perdeyle sokaktan ayrılmış bahçesinden mimoza ve nisan gülü dalları sarkardı dışarı.
5. Bir kişinin, kendi yaşam öyküsünü anlattığı şiirlere "otobiyografik şiir" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi otobiyografik şiirdir?

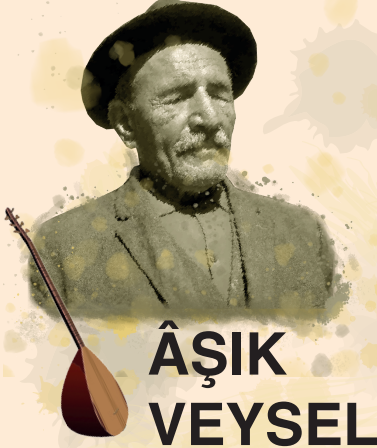
- A) Yıl 1978
Karlı Erzurum günleri
Necip Fazıl göründü
Camiye uzanan yolda
Sessiz ve yalın
O görünen bir aydı
Coştu köpürdü
Bir tayfun gibi
- B) 1917 senesinde
Topraklarında doğmuşum
Anamdan emdiğim süt
Çeşmenden, tarlandan gelmiş.
Emmilerim hudutlarında
Senin için dövüşürken ölmüşler.
Kalelerinin burcunda
Uçurtma uçurmuşum,
Çimmışim derelerinde.
- C) Soğuk bir kasım günü doğmuş
Ağabeyi odun yakıp beklemiş dışarıda,
Ablası annesi için ağlamış,
O ise doğarken ağlamış.
Daha sonraki yaşamını,
Düğüm düğüm ilmek ilmek bağlamış.
İlkokula gitmiş,
Derken
Ortaokula ve liseye...
- D) Deniz dediğin bir tarladır,
Gülü gül, diken diken, tohumu tohum,
Toprak gibi verimli, toprak gibi cömert,
Betine bereketine kurban olduğum.
Deniz dediğin bir tarladır,
Uçsuz bucaksız bir tarla,
Göbeği insanlarla kesilmiş,
Çilesi insanlarla.

6.

BÜYÜK HALK OZANI ÂŞIK VEYSEL

Çocukken iki gözünü de kaybetmesine rağmen şiirlerine yansıttığı, vatanseverlik, hoşgörü, yaşama sevinci, sevgi, birlik ve beraberlik mesajlarıyla hem kendi dünyasını aydınlatan hem de bugünlere ışık tutan halk ozanı, hafızalara kazınan çok sayıda eser bıraktı.

ÂŞIK VEYSEL

Türkçeyi en yalın ve güçlü şekilde kullanan Âşık Veysel, şiirlerinde verdiği mesajlarla Türk milletine her zaman birlik ve beraberliği öğütledi.

“Deyişler”, “Sazımdam Sesler” ve “Dostlar Beni Hatırlasın” adlı şiir kitapları bulunan Âşık Veysel’in ölümünden sonra ise “Bütün Şiirleri” (1984) adlı eser tekrar yayımlandı.

“Atatürk’e Ağıt”, “Beni Hor Görme”, “Beş Günlük Dünya”, “Derdimi Dökersem Derin Dereye”, “Dostlar Beni Hatırlasın”, “Güzelliğin On Para Etmez”, “Kahpe Felek”, “Kara Toprak”, “Uzun İnce Bir Yoldayım” gibi birçok eseri hafızalara kazındı.

| 1894

Asıl adı Veysel Şatıroğlu olan Âşık Veysel, 25 Ekim’de Sivas’ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde dünyaya geldi.

| 1901

İki kız kardeşi, bölgede yaygınlaşan çiçek hastalığına yakalanarak hayatlarını kaybetti. Kendisi de 7 yaşında aynı hastalıktan iki gözünü kaybetti.

| 1904

Babasının teşvikiyle 10 yaşındayken saz çalıp şiir söylemeye başladı.

| 1919

İlk evliliğini Esmâ Hanım ile yaptı.

| 1920

Annesini ve babasını kaybetti.

| 1928

Eşinin kendisini terk etmesi üzerine ikinci evliliğini Gülizar Hanım’la yaptı. Veysel’in bu evlilikten 7 çocuğu dünyaya geldi.

| 1931

Şair ve oyun yazar Ahmet Kutsi Tecer’in davetiyle köy enstitüsünde saz hocası olarak görev yapan Veysel’in adı ilk kez 5 Ocak’ta düzenlenen “Sivas Âşıklar Bayramı”nda duyuldu.

| 1944

İlk şiir kitabı “Deyişler” yayımlandı.

| 1965

TBMM, “Anadilimize ve millî birliğimize yaptığı hizmetlerden ötürü” özel bir kanunla halk ozanına 500 lira aylık bağladı.

| 1971

Âşık geleneğinin son büyük temsilcilerinden olan ünlü halk ozanı, Nevşehir’in Hacibektaş ilçesinde son konserini verdi.

| 1973

21 Mart’ta doğduğu köy Sivrialan’da vefat etti.

Bu metinde Âşık Veysel ile ilgili,

- I. Ödül sayısının kaç olduğuna
- II. Nerede dünyaya geldiğine
- III. Şiirlerinde hangi mesajlara yer verdiği

bilgilerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve III.   D) II ve III.

Yüzyıllar boyunca insanlar, fiziksel özelliklerine bakarak kişilik hakkında önemli tespitlerde bulunmuşlardır. Onlardan birisi de el tırnak şekilleridir. Araştırmacılar her ne kadar kesinlikleri ispat edilmemiş olsa da el tırnak şekillerine göre insanların karakteri hakkında yorum yapılabileceği görüşünde. Örneğin,

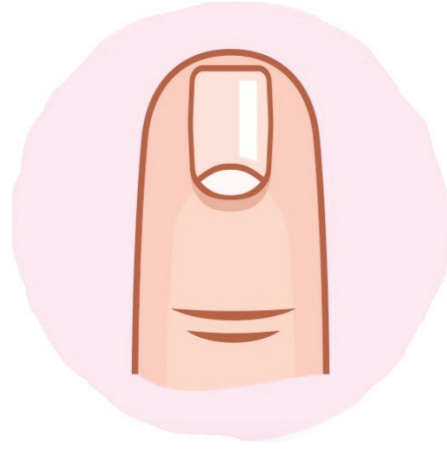
- Geniş, uzun ve dikdörtgene yakın tırnağa sahip kişiler; sakin, daha çok çıkarıcı, dengeli ve geniş kafa yapısına sahip kişilerdir. Aynı zamanda güvenilir olan bu kişilerin sorumluluk duyguları da gelişmiştir, doğuştan liderlik özelliklerine sahiptir.
- Çok küçük kare tırnağa sahip kişiler; zeki, uysal ve becerikli kişilerdir. Hızlı ve zeki çözümler üretirler. Çabuk sinirlenip çabuk sakinleşirler. Hevesli ve kıskanç olma eğilimi baskındır.
- Uzun ve ince tırnağa sahip kişiler; bencildirler ve insanları kendi çıkarlarına göre değerlendirirler. Lüksü severler ve dikkatlerin üzerlerinde olmasını isterler. Genellikle alıngandırlar.
- Üçgen tırnak yapısına sahip kişilerinse; sanatı ve zarif kişilikleri vardır. Ruh hâlleri sürekli değişir, her zaman sinir krizi geçirmeye meyillidirler. Meşhur olmak ve tanınmak isterler, kaybetmekten nefret ederler.

1. Bu bilgilere göre, “yaşadığı probleme pratik fikirler üreten ve yaptığı her işi istekle yapan” bir kişinin tırnak yapısı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

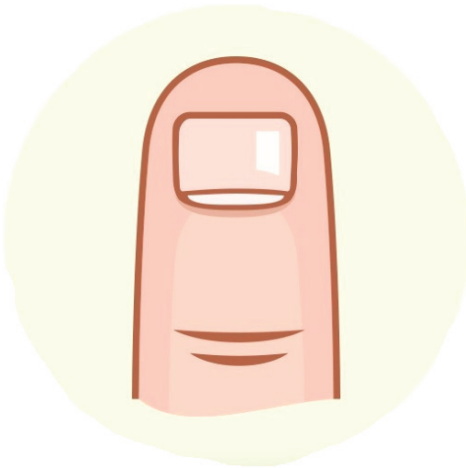
A)

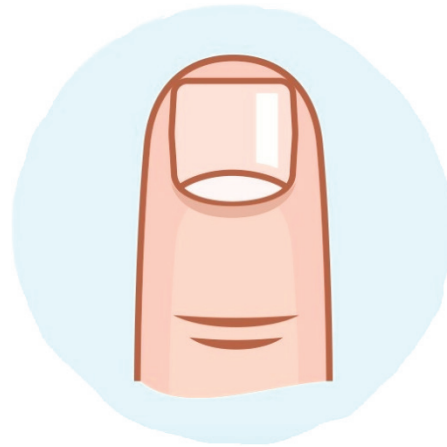
B)

C)

D)

Eleştirel bakış: Bir konuyu çok yönlü olarak ele alıp doğru ve yanlış yönleriyle irdeleyen bakış açısıdır.

Karamsar bakış: Olumsuz ve kötü şeylerin olma ihtimalinin düşünülmesi, kötümser olma durumu taşıyan bakış açısıdır.

Tarafsız bakış açısı: Herhangi bir tarafın bakış açısını yansıtmayan, bir konu üzerinden yargıya varmadan gerçekleri yansıtan bakış açısıdır.

Önyargılı bakış: Kişinin önceden belirlediği tutum ve fikirlerini yeni konulara yansıttığı, basmakalıp inançların yeni fikirleri etkilediği bakış açısıdır.

Yukarıda dört farklı bakış açısının özellikleri verilmiştir.

1

Sevgili Günlük,
İşten çıkalı iki ay oldu.
Bugün internetten yeni bir iş başvurusunda bulundum. Yarın mülakata gideceğim. Ama eminim ki diğer iş başvurularım gibi hüsrarla sonuçlanacak. Bu mülakata ne kadar iyi hazırlanmış olursam olayım, bu iş için yeterli özellikleri ne kadar çok taşırsam taşıyayım başkasının seçileceği düşüncemden uzaklaşamıyorum. B elki de oraya kadar gitmek bile zaman kaybı. Yarın göreceğiz.

2

Bu sabah aracıyla seyir hâlinde iken ön araçtan fırlatılan şişe, 40 yaşındaki Ali T.nin kullandığı aracın ön camını patlatarak kazaya sebep olmuştur. Direksiyon hakimiyetini kaybeden Ali T. bariyerlere çarparak güçlüğüle durabilmiştir. Şu an hastanede yoğun bakım savaşı veren Ali T. nin durumu ciddiyetini korumaktadır.

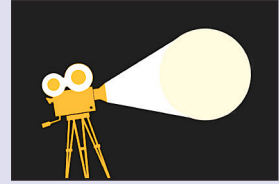
3

Kitap, yağmurun insan psikolojisi üzerindeki etkisini güzel ve sürükleyici bir öyküyle sunan Umut Ak'ın ilk öyküsü. Daha önce şiirleriyle okuyucu karşısına çıkan şair, bu defa yazar kimliğiyle kendini gösteriyor. Anlatımı akıcı ve sürükleyici olsa da şair kimliğinden kurtulamadığı, şiirsel üslubunu her satırda fazlaca ön plana çıkardığı görülüyor. Betimlemelerini yer yer abartıya kaçırması ve hikâyenin kurgusu da zayıf kalmış.

4

Film, uzun zaman yurdundan uzak kalmış askerin eve dönüşünü konu edinmektedir. İzleyiciyi saracak ve gişe rekorları kıracak bir film olacağından şüphem yok. İzleyici bu tür dramlara aç. Son zamanlardaki komedi film furçasından sıkıldıklarını ve biraz ağlamanın seyirciye iyi geleceğini düşünüyorum. Usta yönetmen her zamanki gişe başarısını bu filmde de gösterecektir.

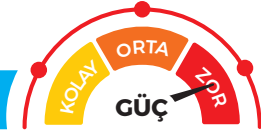

1. Verilen metinlerin yazımında kullanılan bakış açıları ile ilgili;

- I. 1. metin karamsar bakış açısı,
- II. 2. metin tarafsız bakış açısı,
- III. 3. metin önyargılı bakış açısı,
- IV. 4. metin eleştirel bakış açısı ile ele alınmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) III ve IV.

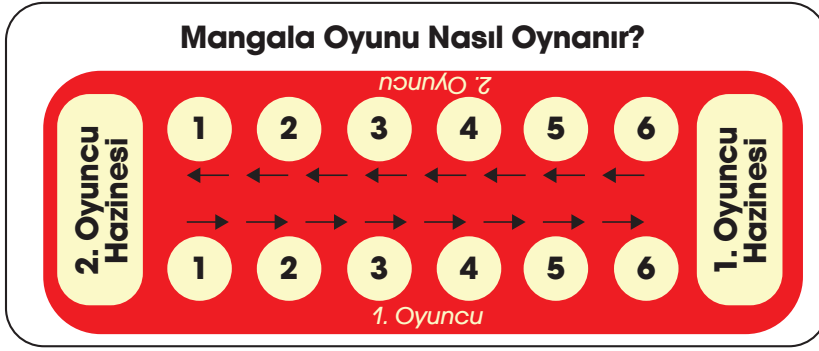
Dünya üzerinde her yıl yaklaşık 8,3 milyar ton plastik üretiliyor. Ancak yaygın olarak kullanılan plastiklerin hiçbiri doğada kısa sürede kendiliğinden parçalanarak yok olmuyor. 2017'de yapılan bir araştırmada bugüne kadar üretilmiş ve ömrünü tamamlamış plastiklerin çok azının geri dönüştürüldüğü belirlendi. Bu nedenle plastiklerin çok miktarda üretilmesi ve yaygın olarak kullanılması çevreyle ilgili ciddi endişelere yol açıyor.

2. Yukarıdaki görselde dünya genelinde plastiğin üretim, kullanım ve geri dönüşüm miktarları verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dünya genelinde üretilen toplam plastik miktarı, kullanımda olan plastik miktarının üç katından fazladır.
 B) Geri dönüştürülen plastik miktarı, atık plastik miktarından fazladır.
 C) Yakılan plastik miktarı, geri dönüştürülenden 200 milyon ton fazladır.
 D) Geri dönüştürülen plastik miktarının altıda biri tekrar kullanılmaktadır.

Mangala iki kişi ve 48 taş ile oynanır. Oyun tahtası üzerinde karşılıklı altışar adet olmak üzere 12 küçük kuyu ve her oyuncunun taşlarını toplayacağı birer büyük hazine bölmesi bulunmaktadır. Oyuncular 48 taşı her bir kuyuya dörder adet olmak üzere dağıtırlar. Oyunda her oyuncunun önünde bulunan yan yana 6 küçük kuyu, o oyuncunun bölgesidir. Oyun sonunda hazinesinde en çok taşı toplayan oyuncu oyun setini kazanmış olur. Oyuna kura ile başlanır.

1. TEMEL KURAL: Oyuna başlayan oyuncu kendi bölgesinde bulunan istediği kuyudan 4 adet taşı alır. Bir adet taşı aldığı kuyuya bırakıp sağa doğru her bir kuyuya birer adet taş bırakarak elindeki taşlar bitene kadar dağıtır. Elindeki son taş hazinesine denk gelirse oyuncu tekrar oynama hakkına sahip olur. Oyuncunun kuyusunda tek taş varsa sırası geldiğinde bu taşı sağındaki kuyuya taşıyabilir. Hamle sırası rakibine geçer.

2. TEMEL KURAL: Hamle sırası gelen oyuncu kendi kuyusundan aldığı taşları dağıtırken elinde taş kaldıysa rakibinin bölgesindeki kuyulara da taş bırakmaya devam eder. Oyuncunun elindeki son taş, rakibinin bölgesinde denk geldiği kuyudaki taşların sayısını çift sayı yaparsa (2, 4, 6, 8 gibi) oyuncu bu kuyuda yer alan tüm taşların sahibi olur ve onları kendi hazinesine koyar. Hamle sırası rakibine geçer.

3. TEMEL KURAL: Oyuncu taşları dağıtırken elinde kalan son taş, yine kendi bölgesinde yer alan boş bir kuyuya denk gelirse ve eğer boş kuyusunun karşısındaki kuyuda da rakibine ait taş varsa hem rakibinin kuyusundaki taşları alır hem de kendi boş kuyusuna bıraktığı taşı alıp hazinesine koyar. Hamle sırası rakibine geçer.

4. TEMEL KURAL: Oyunculardan herhangi birinin bölgesinde yer alan taşlar bittiğinde oyun seti biter. Oyunda kendi bölgesinde taşları ilk biten oyuncu, rakibinin bölgesinde bulunan tüm taşları da kazanır. Dolayısıyla, oyunun dinamiği son ana kadar hiç düşmez. 5 set olarak oynanır. Oyunu kazanan oyuncu (1) puan, kaybeden (0) puan ve berabere bitiren oyuncular yarım (0,5) puan alır.

3. Buna göre aşağıdakilerden hangisi sona ermekte olan oyunun mangala hazinesi görüntüsü olabilir?

Aşağıda dil gelişim evreleri açıklanmıştır.

0-12 ay: Bu dönemde bilinçsiz seslerden, işaretlere dönüşen ses ve heceler söz konusudur. Bilinçli heceler zamanla “baba, mama” gibi kelimeleri meydana getirecektir.

12-18 ay: Ana dilde konuşmanın başladığı, dilin sosyal bir iletişim aracı olarak algılandığı bir dönemdir. Çocuklarda dil gelişimi için en kritik dönemin başlangıcıdır. Tekrarlanan heceler ve kelimeler bir nesne veya kavramla eşleşmeye başlamaktadır. Çocuk, artık yakın çevresiyle iletişim kurma amacına yönelik ses örüntüleri kullanmaya başlar.

18-24 ay: Çocuğun birden fazla sözcük kullanarak kendini ifade etmeye başladığı dönemdir. Dil bilgisi kurallarından bağımsız olarak birden fazla kelimeyi arka arkaya getirerek kendince cümleler oluşturur. Bu konuşma döneminde en belirgin özellik, kelimelerin dil bilgisi kurallarından yoksun bir şekilde arka arkaya sıralanmasıdır.

24-60 ay: İki yaşında başlayan bu dönem, beş yaşına kadar kendi içerisinde bazı evreleri barındırır. Önce çocuk ben-merkezci konuşma eğilimindedir. Fısıldamayı öğrenir, konuşmasında tasarrufa gidebilir, kuralsız cümle kullanmaya karşı tavır alabilir ve beş yaşına geldiğinde artık bir yetişkin kadar güzel bir dil becerisine sahip olabilir.

4. Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisinde çocukların dil gelişim evreleri ve çıkardıkları sesler /sözcükler yanlış eşleştirilmiştir?

<u>Gelişim dönemi</u>	<u>Çıkardığı ses/sözcük/cümle</u>
A) 0-12 ay	Ah, uh, da-da
B) 12-18 ay	Kedi, su, atta, vın, atdaa, köpek
C) 18-24	Abi su ver, anne mama getir, dede topu at, abi okula gitti
D) 24-60	Annem geldi, ben haftaya okula gideceğim

? Ne Yapmalıyım?

Anlam soruları başta LGS, PYBS (Parasız Yatılılık Bursluluk Sınavı) olmak üzere bütün sınavlarda karşımıza çıkmaktadır ancak genellikle bu tür soruları keyif alarak okumayız ve çözmeziz. Oysa bu tür sorular en kolay sorulardır çünkü cevabı metnin içinde verilmiştir. Sizden istenen de sadece metindeki o cevaba ulaşmaktır. Kaldı ki günümüzde Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı sınavların hemen hemen hepsinde ortalama %65 oranında okuduğunu anlama, yorumlama soruları sorulmaktadır. Yani Türkçe dersinin özünü okuma-anlama soruları oluşturmaktadır.

Anlam sorularını daha rahat ve hızlı çözmenin ilk şartı düzenli soru çözümü yapmaktır. Günde 20 soru çözerek başlayabilirsiniz. Sonradan soru sayısını 30'a çıkarabilirsiniz. Bir süre sonra soruları sıkılmadan çözmeye başlayacaksınız. Ayrıca kitap okuma alışkanlığınızın olması size bu soruları çözerken kolaylık sağlayacaktır. Sınavlara hazırlanırken kitap okumayı ihmal etmeyin ve bunu bir zaman kaybı olarak görmeyin. Kitap okumak anlama ve yorumlama yeteneğinizi geliştirdiği için sadece bu soru tipinde değil, diğer bütün derslerde de size yardımcı olacaktır.

Bu süreçte sizlere yardımcı olmak için hazırladığımız bu kitaptan en iyi şekilde yararlanmak için kitapta verilen uygulamaları, çözümlü örnekleri ve açıklamaları iyi şekilde okuyup uygulamanız gerekmektedir. Özellikle sözün anlamı konu, cümlelerin anlamı konu ve paragrafın anlamı konu bölümlerini dikkatli okuyalım. Kitabımız sözcükte anlam ve cümlede anlam sorularıyla başlayıp paragrafın anlamıyla devam etmektedir. Kitabı bitirdiğinizde anlam sorularının o kadar zor olmadığını göreceksiniz.

! Nelere Dikkat Etmeliyim?**Anlam Soruları Çözülürken Dikkat Edilmesi Gereken Püf Noktalar**

- ➔ Bütün anlam sorularında öncelikle soru kökünü doğru okumalı ve anlamalısınız. Unutmayın ki soru kökünü tam anlamazsanız metinde ne arayacağınızı bilemezsiniz. Bu yüzden önce soru kökünü okursanız paragrafı okurken otomatik olarak beyin onu anlamaya ve çözmeye yönelik okuyacaktır. Hatta paragrafı okumadan önce şıklara hızlıca göz atarsanız paragrafta size neyin anlatıldığını ve sizden ne istendiğini çok daha kolay anlayabilirsiniz.
- ➔ Soru kökünü ve sizden isteneni mutlaka iyi anlayın. Bazen paragraf kökünde **“yapılmamıştır, yoktur, değinilmemiştir, çıkarılamaz”** gibi olumsuz ifadeler yer alır. Bunlara dikkat etmek gerekir.

- ➔ Altı çizili sözcükleri dikkatli okuyun ve önemli yerlerin altını siz de çizin. Ancak burada çok önemli bir husus var ki o da şu: Asla parçanın ya da cümlelerin tamamının altını çizmeyin. Bu durum, parçadaki dikkat edilmesi gereken yerleri kaybedecek ve sizin onları görmeyizi engelleyecektir.
- ➔ Tüm şıkları mutlaka okuyun. Bazen ilk şık çeldirici olabilir. Bu paragrafta ilgili bir şıktır ancak diğer şıklar paragrafın konusunu, ana düşüncesini daha iyi anlatır. Siz hemen A'yı işaretlersiniz ve sınavdan sonra bu hatanız için çok pişman olabilirsiniz.
- ➔ Soruları kendinize göre değil, sizden istenilen şekilde yorumlayın. Paragraftaki düşünceye sahip olmayabilirsiniz ancak sizden istenen, o paragrafta ne anlatıldığıdır.
- ➔ Soruyu okuduktan sonra metni okuyunuz ve soruya göre metinden cevaba ulaşmaya çalışınız. Seçeneklerden giderek cevaba ulaşmayınız.
- ➔ Örneğin soruda **“Altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?”** dendiğinde sadece altı çizili sözü okumayınız, metni de okuyunuz ki altı çizili sözle ilgili verilen ipuçlarını yakalayınız.
- ➔ Örneğin soruda **“Bu metinde yazarla ilgili yakınılan durum nedir?”** diye sorulduğunda parçayı okurken yakınılan durumun olduğu cümlelere dikkat ediniz.
- ➔ Örneğin soruda **“Bu metinde yunuslarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?”** denmişse parçayı okurken yunuslarla ilgili olan cümlelere dikkat ediniz.
- ➔ Metinde geçen alıntılara, tırnak içine alınmış sözlere, örneklere dikkat etmelisiniz. Genelde cevap bunlarda gizlidir.
- ➔ Metinde geçen **“kısacası, kısaca, özetle, sonuç olarak”** gibi sözlere dikkat ediniz. Bu sözcüklerin olduğu cümleler genelde parçada vurgulanmak isteneni, anlatılmak isteneni verir.

 Konu Özeti
SÖZCÜKTE ANLAM

Gerçek (Temel) Anlam: Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamıdır.

- ➔ Ağacın kökü kurudu.
- ➔ Parktaki kaydırdan düşmüş.
- ➔ Soğuk su ile duş almış.

Eş Anlamlılık (Anlamdaşlık): Yazılış ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan sözcüklerdir.

- ➔ İkaz – Uyarı
- ➔ Öğrenci – Talebe
- ➔ Millet – Ulus
- ➔ İmkân – Olanak
- ➔ Hediye – Armağan

Mecaz Anlam: Bir sözcüğün, ilk anlamından tamamen uzaklaşmasıdır.

- ➔ Bu ailenin kökü Osmanlıya dayanır.
- ➔ Ülkemiz yeni gelişen genç bir ülke.
- ➔ Bu işin de kokusu yarın çıkar.

Eş Seslilik (Sesteşlik) : Yazılışları aynı ancak anlamları farklı olan sözcüklerdir.

- ➔ Sabahtan akşama kadar denizde yüzdü. (Suda yüzmek)
- ➔ Hayvan derisini kısa zamanda yüzmüşler. (Derisini soymak)

Terim Anlam: Bir sözcüğün herhangi bir bilim dalıyla ilişkili olmasıdır.

- ➔ Oyunun ikinci perdesi başladı. (Tiyatro)
- ➔ Bu hafta üçgen konusunu işlemeye başladık. (Matematik)
- ➔ Maçta yaptığı faul ile tepki topladı. (Futbol)

Zıt (Karşıt) Anlam: Anlamca birbirinin tam tersi olan sözcüklerdir.

- ➔ Çıkmak X İnmek
- ➔ Aşağı X Yukarı
- ➔ Kuru X Islak
- ➔ İyi X Kötü

Çok Anlamlılık: Sözcüklerin zaman içerisinde yeni anlamları karşılar hâle gelmesidir.

- ➔ Yemeklerden bu ara hiç tat alamıyorum. (Tat ve koku duymak)
- ➔ Bu araba hepimizi almaz ki. (İçine sığmak)
- ➔ Gemi su alınca herkes panikledi. (İçine sızmak, içine almak)
- ➔ Terzi, pantolonun boyundan biraz aldı. (Kısaltmak, eksiltmek)
- ➔ Masanın üzerinden cüzdanımı almışlar. (Çalmak, aşırarak)

Yakın Anlam: Eş anlamlı görünmelerine rağmen tam bir eşitlik göstermeyen ve aralarında ufak anlam farklılıkları olan sözcüklerdir.

- ➔ Seçmek X Ayırmak
- ➔ Darılmak X Güçenmek
- ➔ Dost X Arkadaş
- ➔ Durmak X Beklemek

! Nelere Dikkat Etmeliyim?

Anlam Soruları Çözülürken Dikkat Edilmesi Gereken Sözcükler ve Söz Öbekleri

1. "Adaptasyon" sözcüğü "uyuma, uydurma, uygun hâle getirme, çevreye uyum sağlama" anlamlarıyla kullanılır.
2. "At gözlüğü" sözü "tek taraflı bakmak, farklı açılardan bakmamak" anlamlarıyla kullanılır.
3. "Ayna" sözcüğü "öz eleştiri yapma, kendinle hesaplaşma, vicdanıyla hesaplaşma" anlamlarıyla kullanılır.
4. "Aynı tornadan çıkmak" sözü "benzer özellikler taşımak, aynı olmak, farklı olmamak" anlamlarıyla kullanılır.
5. "Başı ağrımak" sözü "sorunu olmak, sıkıntı içinde bulunmak" anlamlarıyla kullanılır.
6. "Kafa bulmak" sözü "alay etmek, dalga geçmek" anlamlarıyla kullanılır.
7. "Kafa patlatmak" sözü "bir konu üzerine pek çok düşünmek" anlamlarıyla kullanılır.
8. "Başkalarını kendine şahit göstermek" sözü "fikirlerini ifade ederken başkalarının sözlerini kullanmak" anlamıyla kullanılır.

9. "Eserlerinde binlerce insanın öyküsünü taşımak" sözü "birçok insanın yaşadığı türlü olaylara yer vermek" anlamıyla kullanılır.
10. "Boğazına düşkün olmak" sözü "yeme içmeyi çok sevmek" anlamıyla kullanılır.
11. "Beyninden ve kalbinden beslenmek" sözü "kendi duygu ve düşüncelerinden yararlanmak" anlamıyla kullanılır.
12. "Çağdaş" sözcüğü "modern, yeniliklere açık, güncel" anlamlarıyla kullanılır.
13. "Çınar" sözcüğü kullanılmışsa bu sözcük "deneyimli, yaşını almış, işi bilen" anlamlarıyla kullanılır.
14. "Dağ başı, zirve" sözleri, "sorumluluğu çok olan, yüksek konumda bulunan, önemli işler yapan" anlamlarıyla kullanılır.
15. "Dejenere olmak" sözü "bozulmak, kimliğini yitirmek, yozlaşmak" anlamlarıyla kullanılır.
16. "Demir atmak" sözü "bir yerde kalmak, kendini yenilememek, geçmişte kalmak" anlamlarıyla kullanılır.

? Ne Yapmalıyım?

SÖZCÜĞÜN VE SÖZÜN ANLAMINI BULMA

Bütün anlam sorularında öncelikle her zaman soru kökü okunmalıdır. Soru anlaşıldıktan sonra metne geçilmelidir. Soru köküne göre metinde ne arayacağınızı bilerseniz soruyu daha kolay cevaplırsınız. Burada önemli olan, metnin dışına çıkmamaktır. Metne kendinizden bir şey katmamanızdır.

Çözümlü Soru

Aşağıdaki örnekleri inceleyelim

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Bu olaydan aldığı dersi ömür boyu unutamadı.
- B) Mavi gözleri olan çocuk, usul usul yanımıza geldi.
- C) Eski komşularımızla iletişimimizi hâlâ kesmedik.
- D) Evin satışından yüzde yirmi pay alacağını söyledi.

Verilen soruda altı çizili sözcüklerden mecaz anlamda kullanılmış olan istenmektedir. Yapmamız gereken sözcükleri gerçek anlamı dışında yani aklımıza gelen uzak anlamlarıyla düşünmektir. Seçenekler incelendiğinde D seçeneğinde yer alan "satış" sözcüğü, C seçeneğinde yer alan "iletişim" sözcüğü, B seçeneğinde yer alan "göz" sözcüğü aklımıza gelen ilk anlamlarıyla kullanılmıştır. Ancak A seçeneğinde yer alan "ders" sözcüğü "öğrenciye verilen bilgi" anlamında değil, "bir olayın bellekte bıraktığı iz" anlamında kullanılmıştır. Dolayısıyla bu söz, bu cümlede mecaz anlamda kullanılmıştır.

• Cevap A

- 2. I. Kendi tarlasının boyunu ölçmeye gitti.
- II. Matematik dersinde benzerlik konusunu anlayamadım.
- III. Çocuğun yanakları oldukça kuruydu ama kolları kuvvetliydi.
- IV. Çocuklar ağacın dallarını kırarak erik yiyorlardı.

Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi terim anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

Terim anlam; bilim, sanat, siyaset ve spor gibi alanlara özel sözcüklerin kullanılmasıdır. Bir sözcüğün terim anlam kazanması, cümledeki anlamına göre değişmektedir. Verilen cümleler incelendiğinde I. cümlede yer alan "tarla" gerçek, II. cümlede yer alan "yanak" sözcüğü gerçek, IV. cümlede yer alan "kırmak" sözcüğü de gerçek anlamıyla kullanılmıştır. Ancak II. cümlede yer alan "benzerlik" sözcüğü matematik bilimine özel bir sözcüktür ve bu cümlede terim anlamıyla kullanılmıştır.

• Cevap B

- 3. Latin edebiyatının bu haşarı çocuğunu başarılı kılan şeyin sanatçıdaki rağmenlik tutkusu olduğu konusunda bütün edebiyat eleştirmenleri hemfikir.

Bu cümlede altı çizili sözle sanatçının anlatılmak istenen özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaratıcılık B) Özgünlük
- C) Engel tanımazlık D) İleri görüşlülük

Bu soruda altı çizili söz "rağmenlik tutkusu"dur. Biz "rağmen" sözcüğünü nasıl kullanırız? Örneklerle düşünelim. "Bunlara rağmen yine oraya gittim", "Zor olmasına rağmen şunu aldım." cümlelerinde bir şeylerin engel olmasından söz edilmiş ama yine de istenen eylem yapılmıştır. Bu nedenle "rağmenlik tutkusu" engel tanımazlık anlamıyla kullanılmıştır.

• Cevap C

Çözümlü Soru

4. İnsanın kendi trajedisinin kahramanı olmasında dramatik bir yön yoktur, asıl dramatik olan kendi trajedisinin seyircisi olmaktadır.

Bu metinde insanla ilgili olarak neyin önemi vurgulanmaktadır?

“İnsanın kendi trajedisinin kahramanı olmasında dramatik bir yön yoktur, asıl dramatik olan kendi trajedisinin seyircisi olmaktadır.” cümlesinde vurgu ikinci bölümdedir. Burada “asıl” sözcüğüne dikkat etmek gerekir, bu sözcük vurguyu üzerine alır. O zaman “asıl” sözcüğünden sonraki bölüme “asıl dramatik olan kendi trajedisinin seyircisi olmaktadır.” sözüne dikkat etmek gerekir. Burada da anlatılmak istenen, seyirci olmak yani hayata yön verebilmek, kendi kararlarını kullanabilmektir.

6. Bilimsel bir yazı, dile getirdiği düşünce ne olursa olsun her türlü duyguyla, duygusallıkla ilgisini kesmiştir. Böylesi yazılarda bilim adamı, kendini mümkün olduğu kadar paranteze almalıdır.

Bu metinde geçen “kendini paranteze almak” sözüyle anlatılmak istenen nedir?

“Paranteze almak” sözü bir şeyleri kapatmak, dışarıya aktarmamak anlamında kullanılmıştır. Parçada bilimsel yazılardan söz edildiğine göre “kendini paranteze almak” sözü “duygu ve düşüncelerini açıklamamak, yanlı davranmamak, tarafsız olmak, öznel olmamak” anlamında kullanılmıştır.

5. “Uzun yıllarını yurt dışında geçiren yazar, ülkesine döndükten sonra kabuğuna çekilmişti. Günlerini sadece kitap okumakla geçiriyor, fırsat bulursa bir şeyler karalıyor, düşüncelerini yazıya aktarmaya çalışıyordu.”

Bu metinde, “kabuğuna çekilmek” sözüyle ne anlatılmak istenmektedir?

Bu sözün anlamını bulmak için öncelikle basit düşünmek gerekir. “Kabüğüne çekilmek” sözünden kapanmak, belli bir yerde kalmak, dışarıya açılmamak, içine kapanmak, kimseyle görüşmemek, yeni bir şey yapmamak... gibi anlamlara ulaşabiliriz.

7. Çocuk bu tabloyu bir sonraki sene ağabeyinin doğum gününde almayı ister. Bir iş bulup, kıt kanaat geçinerek biriktirdiği tüm para ile o mağazaya gider çocuk.

Bu metinde altı çizili “kıt kanaat geçinmek” sözüyle anlatılmak istenen nedir?

Bu metinde verilen “kıt kanaat geçinmek” sözü “yoksulluk içinde ve güçlüklerle geçinmek” anlamında kullanılmıştır. Bu söz öbeğindeki “kıt” sözcüğü ipucu olarak görülebilir. “Kıt” sözcüğünün sözlük anlamı zaten “İhtiyaca yetmeyecek kadar az, bol karşıtı”dır. Bundan da yola çıkarak “kıt kanaat geçinmek” sözünün, azla yetinerek geçinmek anlamına geldiği yorumunu yapabiliriz.

 Birlikte Yapıyoruz!

1. Yazar, "Beni okumak isteyen, benim seviyeme yükseltmeli kendini." demekten asla çekinmiyor. Kendince belki haklı olabilir ancak halkın dilini ve zevkini hesaba katmayanlara zaman, eninde sonunda sillesini atar.

Bu metinde altı çizili "zaman, eninde sonunda sillesini atar." söz grubuyla anlatılmak istenen nedir?

Parça incelendiğinde "**sille**" sözcüğü önemlidir ve ipucudur. "**Sille**" sözcüğü "**tokat**" anlamına gelmektedir ve burada mecazi bir anlam kastedilmektedir. Bir yazara zamanın sillesini atması demek, "**o yazarın ilerleyen zamanlarda unutulması**" anlamına gelir.

2. "Buz üstüne yazı yazarak başarılı olacağını sanan yazar kendini kandırmaktadır."

Bu cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen nedir?

"**Buz üstüne yazı yazmak**" sözünde "**buz**" sözcüğü gelip geçiciliği, kalıcı olmamayı anlatır çünkü buz hemen erir. Yazıdan söz edildiğine göre söz öbeğiyle "**kalıcı olmayan, hemen eriyen, ölümsüz olmayan**" kastedilecektir. Buradan da "**kalıcı olmayan eserler vermek**" anlamı çıkmaktadır.

3. Bu ozanımız, çevresini kuşatan varlıkların ayırıcı ve belirleyici özelliklerini inceden inceye algılıyor; bir bakıma şiirini, yüreğinden çok, gözleriyle yazıyor.

Bu cümledeki "şiirini, yüreğinden çok, gözleriyle yazmak" sözüyle anlatılmak istenen nedir?

Bu sözde "**yürek**" her zaman kalbi, kalp de duyguları anlatmaktadır. "**Göz**" ise betimlemeyi, tasvir etmeyi, gözleme yer vermeyi anlatmaktadır. Bu sözde anlatılmak istenen "**duygudan çok betimlemelere yani görsel öğelere yer vermek**"tir.

4. Bu yazarımız eserlerinde kendi değerlerinin dışına çıkmayı pek sevmez, eserlerinde konu ne olursa olsun milletin boyasını sürer.

Bu cümlede geçen "milletin boyasını sürmek" sözüyle anlatılmak istenen nedir?

Cümledeki "**milletin boyasını sürmek**" sözüyle eserlerinde millî değerlere yer vermek, ulusal konuları işlemek kastedilmektedir.

Sıra Sizde

Seçenekli sorulara geçmeden önce aşağıda hazırladığımız alıştırmayı yapmaya çalışalım. Buradaki amacımız, seçenekleri görmeden cevabı yakalayabilmektir. Cevaplar en arkada verilmiştir. Sizin yazdıklarınızla uyumu uyuşmadığına bakınız.

1. Türk edebiyatında isim yapmış yazarlarımızın bir bölümü çok yönlü çalışmalarlarıyla tanınmıştır. Bu isimlerin kalem oynattığı alanlar, sadece roman ve hikâyelerle sınırlı kalmamıştır.

Bu metinde altı çizili "isim yapmış yazarlarımız" söz öbeğiyle anlatılmak istenen yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Herhangi bir eser oluşturmak, dışarıdan ne kadar kolay görünse de aslında o kadar basit bir iş değildir. Unutulmaması gereken ilk kural, oluşturulan eserin yeni şeyler söylemesidir. Yeni şeyler söylemeyen eserler, raflarda tozlanmaya mahkûmdur.

Bu metindeki altı çizili "raflarda tozlanmaya mahkûm olmak" söz öbeğiyle anlatılmak istenen yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ülkemizde pek çok okulun değişik periyotlarda çıkardığı okul dergileri vardır. Bu dergiler okulların dışarıya açılan penceresidir. Bu dergilerde ilk yazılarını ve ilk şiirlerini yayımlama imkânı bulanlar arasında geleceğin şair ve yazarları da vardır şüphesiz.

Bu metindeki altı çizili "okulların dışarıya açılan penceresi" söz öbeğiyle anlatılmak istenen yazınız.

.....

.....

.....

.....

4. "Yazar olmak istiyorum." diyor geçenlerde bir öğrencim bana. "Ol, evladım." diyorum tabii. Ama yazar olmak bakkaldan ekmek almak gibi basit bir iş değildir. Yazarlık iğneyle kuyu kazmaktan başka nedir ki?

.....

.....

.....

.....

5. "Dökmek" sözcüğünü farklı anlamlara gelecek şekilde 5 farklı anlamda kullanınız.

.....

.....

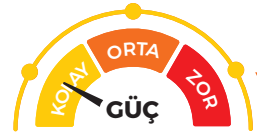
.....

.....

.....

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcüğün Anlam Özellikleri

KONU TESTİ - 1

1. Gecenin karanlığında ne kadar da asil duruyorlardı.
Ne kadar narin güzellikleri vardı. Uzanabilse
dokunmak isterdi. Gerçi bir yerde okumuşt,
II III
manolyalar çok sert ve dayanıklı görünmelerine
rağmen oldukça hassas çiçeklerdi. Dokunulduğu
an, renkleri kararıyordu hemen.
IV

Bu metinde numaralanmış sözcüklerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, hareketsiz durumda olmak, o şekilde görünmek anlamında kullanılmıştır.
B) II. sözcük, karıştırmak anlamında kullanılmıştır.
C) III. sözcük, bir yazıyı meydana getiren harf ve işaretlere bakıp bunları çözümlmek veya seslendirmek anlamında kullanılmıştır.
D) IV. sözcük, rengi karaya dönmek, siyahlaşmak anlamında kullanılmıştır.

2. "Drone" olarak da bilinen döner kanatlı insansız hava araçları (İHA) günümüzde çok farklı amaçlarla yaygın olarak kullanılıyor. Peki, teknoloji mağazalarından bile kolayca satın alınabilen küçük boyuttaki döner kanatlı İHA'ların devasa yolcu uçaklarına büyük hasarlar vererek uçuş güvenliğini tehlikeye atabileceğini biliyor muydunuz? Geçtiğimiz aralık ayında İngiltere'nin en önemli uluslararası havalimanlarından biri olan Gatwick Havalimanı'nda insansız döner kanatlı İHA etkinlikleri nedeniyle yaklaşık bir gün boyunca havacılık faaliyetleri durduruldu.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Büyük dükkân
B) Hastalık bulaşmak, sirayet etmek
C) Çoğu kimselerce duyulmuş, öğrenilmiş, kullanılmış veya benimsemiş olan
D) Herhangi bir olayın yol açtığı kırılma, dökülme, yıkılma gibi zarar

3. Yağmurdan sonra büyümüş başak,
Meyveler sabırla olgunlaşmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak,
Anlarsın ölümler niçin yaşarmış.
Yağmurdan sonra büyümüş başak.

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Artmak, güçlenmek, şiddeti artmak
B) İrileşmek, eskisinden büyük duruma gelmek
C) Sayıca artmak
D) Önem ve değer kazanmak

4. Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kavramları karşılığında kazandığı anlama terim anlam adı verilir. Fakat bu sözcükler cümle içinde gerçek ya da mecaz anlam kazanabilir. O zaman terim olma özelliğini yitirir. Örneğin, "Bu konuya bakış açını pek tutmadım." cümlesinde yer alan "açı" sözcüğü matematik terimi olmasına rağmen bu cümlede terim anlamını kaybedip mecaz anlamda kullanılmıştır.

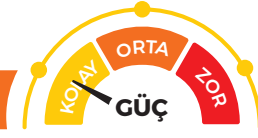
Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamda kullanılmamıştır?

- A) Onun kendine ait doğruları yüzünden çekmediğimiz kalmadı.
B) İki perdelik oyun sonunda gözyaşlarına hâkim olamadım.
C) Türk bilim insanları kök hücre çalışmalarını hızla sürdürüyor.
D) Trakya ağzıyla konuşması hepimizi çok eğlendirdi.

5. • Geçen gün sizi bu konu hakkında bilgilendirmiştim.
• Ne kadar çileli bir kadındı, ömrü boyunca hiç gün görmedi.
• Ultrason çekimi için hastaneden gün verdiler.
• Altın günü yapınca herkes birikim yapmaya başladı.

"Gün" sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcüğün Anlam Özellikleri

6. Basketbol, günümüzde futboldan sonra en revaçta-ki sporların başında gelmektedir çünkü heyecan ve aksiyon hiç bitmez basketbolda.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Yazdığı son eseriyle kalıcı olmayı başaracaktır.
B) Sanatçı, eserlerinde özgünlüğü yakalamayı başarmalı, kimseye benzememelidir.
C) Son dönemin en gözde, geçerliliğini koruyan son filmi ülkemizde de gösterime girdi.
D) Yazdığı şiir o kadar yalın ki herkes okuyup anlayabilir.

7. (I) Her alanda üst seviye yaşam en büyük hayalim ve bir hareket uzmanı olarak kaygım insanların bu alanda oyalanması. (II) Ben insanlara sadece spor yaptırıyorum, onların bedenlerini fark etmelerini de sağlıyorum. (III) Bedeninin farkında olan zihin, yediklerine dikkat eder; düşünce tarzını geliştirir ve onu üzen, enerjisini çekip alan durumlardan uzaklaşmayı öğrenir. (IV) Sağlıklı bireyler oluşmasının bir yolu da budur.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde “duygularla düşünceyi bir şey üzerinde toplamak, uyanık davranmak” anlamında bir söz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. İlkbahar düğünü ---- akla ilk gelen şey, doğal olarak kır düğünleridir. Hatta birçok insan sırf kır düğünü için, düğün tarihini ilkbahar ayları içerisinde seçmeye çalışır. Ancak bu seçim ---- göz önünde bulundurulması gereken oldukça önemli bir detay vardır: Hava durumu! İlkbahar aylarında, genelde ---- cinsten güneşli günler mevcut olsa da aslında her an yağmur yağabilme ihtimali vardır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) düşünüldüğünde-söylenirken-hissedilen
B) tasarlandığında-açıklanırken-umut edilen
C) dendiğinde- yapılırken- hayal ettiğimiz
D) söz konusu olduğunda-kabul edilirse-düşünülen

9. I. Aldığı keskin bıçakla elini yaralamış.
II. Gece gece bütün hatalarını keskin bir dille yüzüne vurdu.
III. Ankara'nın keskin ayazını hissetmeyeli bayağı olmuştu.
IV. Çatıdaki keskin nişancı polis tarafından yakalandı.

“Keskin” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangisinde gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

10. • İlk konulardan tutun da son konulara kadar her şeyden sorumlusunuz.
• Aldığı elbiseler arkadaşlarının aldıklarına göre oldukça fazla tuttu.
• Bayramda gelen misafirlere sırayla şeker tuttu.
• Aldığı elbiseden tutun da ayakkabılarına kadar her şeyi ortaya getirip döktü.

Bu cümlelerde “tutmak” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

11. • Bu iş beni deliye döndürdü.
• Yolda ilerlerken durmadan kafasını arkaya döndürüyordu.
• Bu dükkânı tek başına döndürüyor senelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, “döndürmek” sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Düzene koymak, yönetmek
B) Çevirmek, bükmek
C) Herhangi bir duruma getirmek
D) Başarısız saymak, geri çevirmek

12. Sonra gözleri daha ileriye gitti, karşısındaki pencere hücrelerinde oturan kadınla erkeğe, salona ilk girdiği zaman gördüğü çiftlerden birincisine baktı.

Bu cümlede altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çıkmak, ulaşmak
B) Bir yere doğru yönelmek
C) Bir yerden veya bir işten ayrılmak
D) Götürülmek, gönderilmek